

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-903/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola a Mateřská škola Krásná Lípa, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 10, 407 46 Krásná Lípa
E-mail právnické osoby	zsklipa@interdata.cz
IČ	72 742 526
Identifikátor	600 076 334
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Ivana Preyová
Zřizovatel	Město Krásná Lípa
Místo inspekční činnosti	Školní 10, 407 46 Krásná Lípa
Termín inspekční činnosti	7. 6. 2016 – 9. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti a účinnost preventivních opatření přijatých ředitelkou školy ve třídách prvního ročníku základní školy (zejména třídy 1. A).

Charakteristika

Ve třech prvních třídách základní školy bylo aktuálně ke dni inspekce vzděláváno 62 žáků (v 1. A i 1. B 23 zapsaných žáků, v 1. C 16 zapsaných žáků). V 1. A byli 3 žáci

se speciálními vzdělávacími potřebami a další žáci s různou mírou potřeby podpory (např. 4 žáci opakující 1. ročník, žáci bez předchozího absolvování předškolního vzdělávání).

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Rozdělení žáků prvních tříd, při němž ředitelka školy postupovala na základě školou stanovených kritérií (neúčast v předškolním vzdělávání, potřeba podpůrných opatření ve vzdělávání a opakování prvního ročníku), které vedlo k vytvoření třídy s převažujícím počtem žáků jednoho etnika, zůstalo k datu inspekční činnosti beze změn. Tento stav nadále není v souladu s principy inkluzivního vzdělávání, dlouhodobými záměry Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti společného vzdělávání a s aktuálně školou vydaným Dlouhodobým plánem - koncepčními záměry a úkoly v období 2016 – 2018, v němž si škola stanovila např. v oblasti sociální jako jednu z priorit odstraňování sociálních bariér.

Při předchozí inspekční činnosti Česká školní inspekce (dále ČŠI) zjistila, že ředitelkou školy deklarovaná specifická a zvýšená podpora pro žáky této třídy při vzdělávání (průběžná podpora školní speciální pedagožky a výchovné poradkyně, podpora asistentů pedagoga ve výuce, vyhodnocování pokroků žáků, stanovování dalších opatření) a následné přerozdělení žáků do tříd podle aktuálně dosažené úrovně učebních dovedností a schopností žáků nebyla realizována. Výuka byla navíc zajištěna nekvalifikovaným a začínajícím pedagogickým pracovníkem, jemuž nebyla poskytnuta potřebná metodická podpora.

Od konce ledna 2016 je vzdělávání žáků třídy 1. A zajištěno učitelkou s požadovanou odbornou kvalifikací. Ve třídě působí asistentka pedagoga poskytující podporu žákům se zdravotním postižením, asistentku pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním se škole nepodařilo k datu inspekce trvale zajistit. Asistentka pedagoga pro žáky se zdravotním postižením s třídní učitelkou spolupracuje, podpora žáků však není systematicky plánovaná a průběžně vyhodnocovaná.

Na základě předchozích zjištění České školní inspekce nastavila ředitelka školy procesy ověřování, jež deklarovala také ve Zprávě o přijatých opatřeních a odstranění nedostatků. Při aktuální inspekční činnosti ČŠI zjistila, že kontrolní činnost vedení školy není účinná, nadále se nedaří sledovat a účinně realizovat potřebná podpůrná opatření související se specifickými vzdělávacími potřebami žáků zejména třídy 1. A, v níž byla zvýšená podpora při vzdělávání především deklarována, což se projevuje i v nedostatečné účinnosti přijatých opatření. Zodpovědnost za kvalitu poskytovaných školních poradenských služeb delegovala ředitelka školy zejména na školní speciální pedagožku a výchovnou poradkyni, které však systémově nevede, jejich činnost nekoordinuje a směrem k žákům tak přetrvává neúčinná úroveň poskytovaných služeb. Zavedená podrobná dokumentace žáků nepodává informace o průběhu, účinnosti ani vyhodnocování potřebné individuální podpory žáků při vzdělávání. Jedním ze školou deklarovaných opatření bylo vytvoření portfolií žáků (umožňujících sledování individuálního pokroku žáků), což škola nerealizovala. Ředitelkou školy další nastavená opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků (hospitace vedení školy, školní speciální pedagožky, výchovné poradkyně a metodicky prevence) neminimalizovala nedostatky zjištěné při předcházející inspekční činnosti.

Zákonným zástupcům žáků opakujících první ročník škola vrátila finanční prostředky neoprávněně vyžadované za pracovní sešity, což písemně doložila. Pro vzdělávání žáků

ve třídě 1. C (třída s alternativními metodami výuky) již škola nepožaduje od zákonných zástupců finanční příspěvek. Tento požadavek není stanoven ani na přihlášce do další třídy s alternativními metodami výuky pro školní rok 2016/2017.

Aktuální prostorové podmínky pro vzdělávání žáků třídy 1. C jsou nevyhovující, proto ředitelka školy rozhodla o přemístění žáků této třídy (s termínem realizace v následujícím školním roce) do hlavní budovy školy. Tímto opatřením bude místo vzdělávání uvedeno do souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu měly úroveň vyžadující zlepšení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Od poslední inspekční činnosti byl ve vzdělávání ve třídě 1. A zaznamenán pozitivní posun v didaktických postupech používaných novou třídní učitelkou a rovněž v dodržování délky vyučovacích hodin a přestávek. Žáci byli k činnostem převážně vhodně motivováni, učitelka střídala metody a formy práce, obměňovala aktivity, dovedla žáky zaujmout. Průběžné slovní hodnocení výkonů žáků mělo formativní charakter. Žáci reagovali na pokyny vyučující převážně pozitivně. V částech vyučovacích hodin se žákům nedařilo dodržovat vzájemně stanovená pravidla, na což učitelka reagovala nadměrným zvyšováním hlasu a nevhodným usměrňováním.

Se souhlasem vedení školy zvolila třídní učitelka ve druhém pololetí školního roku 2015/2016 odlišnou metodu rozvoje čtenářské dovednosti, a to metodu splývavého čtení. Zvolená technika čtení umožňovala žákům číst plynule s porozuměním a s důrazem na správnou výslovnost či intonaci. Vyučující využívala při výuce čtení aktivizující metody (soutěže, hry, názorné úlohy), frontální výuka byla obohacena prvky činnostního učení. Ve výuce byly průběžně zařazovány hudební aktivity provázané s aktuálně probíraným učivem. Prostřednictvím písní se dařilo učitelce pozitivně rozvíjet slovní zásobu žáků, vhodně žáky zklidňovat a motivovat. Skupinové i párové aktivity, které byly realizovány, přispívaly k posilování prosociálních vztahů ve třídě a rozvíjení schopností žáků vzájemně spolupracovat. Při výuce Matematiky žáci pracovali s pomůckami tvořivé školy (barevná kolečka, kartičky s čísly) a byli vedeni pomocí praktických úkolů k rozvoji finanční gramotnosti.

K potřebné diferenciaci a individualizaci učiva podle aktuálních individuálních schopností a učebních dovedností žáků však nedocházelo. Všem žákům byly zadávány stejné úkoly, zvláště ve vyučovacích hodinách předmětu Matematika a při výuce psaní. Uplatňování podpurných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dalších žáků s různou mírou potřeby podpory nebylo důsledné. Podpora žáků při prevenci školní neúspěšnosti byla realizována redukcí naplňování výstupů deklarovaných ve školním vzdělávacím programu pro první ročník v rámci celé třídy, čímž se nedostávalo účinné podpory v rozvoji žáků podle jejich schopností.

Nedostatečná diferenciaci a individualizace při vzdělávání mj. souvisela s neúčelnou a nesystematickou podporou odborných pracovníků školy, na něž byla přenesena odpovědnost za kvalitu poskytovaných poradenských služeb. Potřebná podpora žákům a pedagogům při stanovování a poskytování konkrétních podpurných opatření při vzdělávání s jejich následným vyhodnocením nebyla těmito pracovníky (školní speciální pedagožka, výchovná poradkyně) ve spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky realizována.

Školní speciální pedagožka se zaměřovala převážně na konstatování speciálních vzdělávacích potřeb žáků (např. oslabení zrakové diferenciacce, potíže v grafomotorice) bez stanovení konkrétních intervenčních aktivit. Rovněž v činnosti výchovné poradkyně, vztahující se k péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky s rizikem školní neúspěšnosti a potřebou podpory převažovaly ve směru k pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům zejména administrativní aktivity bez odpovídající metodické pomoci.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu měl ve třídě 1. A úroveň vyžadující zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

ČŠI zjistila ve výstupech žáků jednotlivých tříd prvního ročníku značné rozdíly, a to především ve vyučovacích předmětech Český jazyk a Matematika. Analýzu zvládnutých výstupů se stejným závěrem provedlo v posledním čtvrtletí aktuálního školního roku také vedení školy. Do doby inspekční činnosti nepřijala ředitelka školy systematická opatření, nebyly stanoveny strategie k naplnění výstupů na konci prvního období (na konci třetího ročníku) základního vzdělávání.

U několika žáků třídy 1. A škola evidovala časté jednodenní absence (nejčastěji v pátek), s jejich zákonnými zástupci škola uskutečnila osobní jednání. Ze záznamů opět vyplývají pouze obecné závěry, nejsou stanoveny konkrétní kroky k nápravě ani jejich průběžné vyhodnocování a kontrola.

Formativní hodnocení výsledků vzdělávání žáků v 1. A bylo využíváno pouze verbálně v průběhu vyučování, v žákovských knížkách byli žáci hodnoceni jen sumativně. Frekvence klasifikace žáků byla nízká, záznamy nepodávaly relevantní informace o prospěchu jednotlivých žáků.

V oblasti zkvalitnění komunikace se zákonnými zástupci škola realizovala adventní setkání a den otevřených dveří. Proběhly rovněž rodičovské schůzky. Zákonní zástupci, kteří se jich neúčastnili, byli písemně ředitelkou školy pozváni dodatečně k individuální konzultaci do školy. V žákovských knížkách nebyly podány informace o konzultačních hodinách vedení školy ani třídní učitelky. Ty jsou zveřejněny u vchodu školy a na webových stránkách školy. Ke spolupráci a účasti na nabídnutých akcích se škole nedařilo získat většinu zákonných zástupců.

Škola spolupracuje s místní příspěvkovou organizací Kostka při doučování žáků, pracovníci obou organizací si vzájemně předávají informace na schůzkách. Podporu žáků v této oblasti je potřeba více systematizovat a zpřehlednit směrem ke konkrétní pomoci jednotlivým žákům a získat k aktivní spolupráci vyšší počet zákonných zástupců žáků.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu měly ve třídě 1. A úroveň vyžadující zlepšení.

Závěry

Od poslední inspekční činnosti došlo ve třídě 1. A k dílčímu zkvalitnění vzdělávání. Ředitelkou školy deklarovaná opatření k odstranění nedostatků byla realizována pouze částečně. Ve vztahu k individualizované podpoře žáků, odborným službám

školního poradenského pracoviště a účinnosti nastavených kontrolních mechanismů nebyla tato opatření efektivní.

Nížší úroveň zvládnutých výstupů žáků prvního ročníku ve třídě 1. A souvisí s nevhodně nastavenou organizací vzdělávání od začátku školního roku 2015/2016, nekvalifikovanou výukou v prvním pololetí školního roku a nesystémovou podporou poradenského systému školy.

Odstraněné nedostatky

- *Pro vzdělávání žáků třídy 1. A zajistila škola ve druhém pololetí aktuálního školního roku kvalifikovanou učitelku s praxí na 1. stupni základní školy.*
- *Nová třídní učitelka ve třídě 1. A využívá při vzdělávání různorodé metody a formy práce s účinnou motivací žáků a užíváním verbálního formativního hodnocení v průběhu výuky.*
- *Zákonným zástupcům žáků opakujících první ročník škola vrátila neoprávněně požadované finanční prostředky za pracovní sešity.*
- *Pro vzdělávání žáků 1. C třídy již škola nepožaduje od zákonných zástupců žáků finanční příspěvek, tento požadavek není stanoven ani na přihlášce do třídy s alternativním programem pro školní rok 2016/2017.*

Přetrvávající nedostatky

- *Přes změnu v nastavení kontrolní a hospitační činnosti se ředitelce školy nepodařilo do doby inspekční činnosti zajistit efektivní poskytování školních poradenských služeb a účinnou konkrétní podporu jednotlivých žáků, kterou škola na začátku školního roku 2015/2016 ve třídě 1. A deklarovala.*
- *V oblasti podpory žáků stále nedochází ke stanovování, realizaci a průběžnému vyhodnocování podpůrných opatření při jejich vzdělávání vzhledem k jejich specifikům a diferencovaným potřebám.*
- *V žákovských knížkách jsou žáci hodnoceni pouze sumativně, není v nich využíváno školou nastavené sebehodnocení.*
- *Škola nevyužívá ke sledování pokroku žáků deklarovaná portfolia žáků.*
- *Ve třídě 1. A přetrvává převažující oddělené vzdělávání žáků romského původu. Zjednání vedených s ředitelkou školy vyplynulo, že škola neplánuje přerozdělení žáků ani ve druhém ročníku v následujícím školním roce.*

Návrhy na zlepšení stavu

- *Při plánování, průběhu a vyhodnocování vzdělávání žáků systematicky diferencovat a individualizovat výuku dle aktuálních schopností a učebních dovedností jednotlivých žáků.*
- *Okamžitě přijmout systémová opatření ke zkvalitnění školních poradenských služeb poskytovaných školní speciální pedagožkou a výchovnou poradkyní a jejich uplatňování průběžně kontrolovat a vyhodnocovat.*
- *Kontrolní činnost zaměřit na vyhodnocování konkrétní aplikace podpůrných opatření při vzdělávání žáků a stanovování dalších opatření s důsledným vymezením odpovědnosti jednotlivých pracovníků školy a vyžadováním jejich efektivní spolupráce.*

- Stanovit a cíleně využívat strategie k odstraňování sociálních bariér a vzájemnému poznávání (společná projektová výuka v různorodých oblastech vzdělávání, společná účast na kulturních, zájmových a sportovních akcích apod.).
- Přerozdělit žáky dosavadních prvních tříd tak, aby nedocházelo v jedné ze tříd k oddělenému vzdělávání žáků romského původu.
- Hledat další účinné formy konstruktivní spolupráce se zákonnými zástupci žáků v součinnosti s místními neziskovými a příspěvkovými organizacemi a odpovědnými orgány města.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na praktické uplatňování podpůrných opatření ve výuce a systematickou diferenciaci a individualizaci při vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výkaz o základní škole M3a podle stavu k 31. 3. 2016
2. Inspekční zpráva Čj.ČŠIU-1358/15-U, ze dne 19. 1. 2016
3. Zpráva o přijatých opatřeních a odstranění nedostatků uvedených v Inspekční zprávě č. j. ČŠIU-1358/15-U, ze dne 23. 3. 2016
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Hrej si, uč se, poznávej, s platností od 3. 9. 2012 č. j. 4/2012, s úpravami platnými od 1. 9. 2014 a 1. 9. 2015 (včetně části Třída s alternativními metodami a části Přípravná třída)
5. Organizační řád školy, část 47, Školní řád – pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád)
6. Aktualizované seznamy žáků prvních tříd ke dni inspekce
7. Rozvrhy hodin 1. tříd, školní rok 2015/2016 včetně aktuálního zasedacího pořádku v 1. A
8. Přehled počtů žáků podle tříd ke dni inspekce (7. 6. 2016)
9. Integrovaní žáci, školní rok 2015/2016 ke dni inspekce
10. Dokumentace vedená k podpoře při vzdělávání žáků (složky žáků), 2. pololetí školního roku 2015/2016
11. Dokumentace školní speciální pedagožky, školní rok 2015/2016
12. Záznamy výchovné poradkyně z pohovorů se zákonnými zástupci, 2. pololetí školního roku 2015/2016
13. Personální dokumentace pedagogů, školní rok 2015/2016
14. Úvazky pro školní rok 2015/2016 – ZŠ, úprava úvazků od 1. 2. 2016
15. Třídnictví - školní rok 2015/2016 (od 1. 2. 2016)
16. Záznamy ze schůzek školního poradenského pracoviště, školní rok 2015/2016
17. Záznamy z pedagogických rad, školní rok 2015/2016 (od ledna 2016 – 25. 1., 18. 4. 2016)

18. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2016 – 2018
19. Plán inkluze – školní rok 2015/2016, 2016/2017
20. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy (2x v 1. A – 31. 3. 2016, 19. 5. 2016, 1krát 1. B – 16. 5. 2016)
21. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy, od 23. 11. 2015 do 1. 6. 2016
22. Záznamy z hospitací pracovníků Školního poradenského pracoviště (VP, MP), 2. pololetí školního roku 2015/2015
23. Přehled prospěchu třídy 1. A za 1. pololetí školního roku 2015/2016
24. Přehled absence žáků 1. A – podezření na skryté záškoláctví, od ledna 2016
25. Poznámky z jednání s pracovníky příspěvkové organizace města krásná Lípa - Kostka (ručně psané), školní rok 2015/2016
26. Pozvánky rodičů žáků zákonných zástupců k individuální konzultaci, školní rok 2015/2016
27. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy, školní rok 2015//2016
28. Rozložení pracovní doby školní speciální pedagožky, školní rok 2015/2016
29. Pozvánky rodičů na Den otevřených dveří (21. 4. 2016) v deníčcích žáků 1. tříd
30. Záznamy ze schůzek metodického sdružení 1. stupně ZŠ od ledna 2016
31. Ručně psané záznamy asistentky pedagoga ve třídě 1. A
32. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a potřebou podpory, školní rok 2015/2016
33. Žákovské knížky a deníčky žáků, žákovské sešity a další materiály žáků – všechny první třídy, 2. pololetí školního roku 2015/2016
34. Pozvánky zákonných zástupců na Den otevřených dveří a na individuální konzultace, 2. pololetí školního roku 2015/2016
35. Podklady k rozdělení žáků do 1. tříd ve školním roce 2016/2017
36. Podklady ředitelky školy vedené ke změně zápisu v rejstříku škol a školských zařízení vedené od listopadu 2015 do června 2016
37. Doklady o vrácení finančních prostředků za pracovní sešity – 4krát zákonným zástupcům žáků 1. A (bez uvedeného data), 1krát zákonným zástupcům žáka 1. B ze dne 30. 11. 2015
38. Doklady ředitelky školy vedené k zajištění asistentky pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, 2. pololetí školního roku 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Mgr. Marcela Melková, školní inspektorka

Mgr. Martina Vlachová, školní inspektorka

Mgr. Martina Vlachová v. r.

Květa Jačová, odborník pro záležitosti romské menšiny

Gabriela Kertészová, odborník pro záležitosti romské menšiny

V Olomouci 17. 8. 2016

V době vyhotovení finální fáze inspekční zprávy nebylo možno zajistit podpisy zbývajících členek týmu.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Ivana Preyová, ředitelka školy

RNDr. Ivana Preyová v. r.

V Krásné Lípě 9. 9. 2016